

RES POLITICAE
T. XVIII

RADA NAUKOWA „RES POLITICAE”

Przewodniczący: prof. dr hab. Janusz ZUZIĄK – Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie,
Katedra Nauk o Bezpieczeństwie

Przedstawiciele Katedry Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie

prof. dr hab. Andrzej CIUPIŃSKI

prof. dr hab. Henryk CWIĘK

dr hab. Andrzej KRZAK, prof. UJD

Przedstawiciele zewnętrznych jednostek

Dalibor DENDA – Strategic Research Institute at Ministry of Defence of the Republic of Serbia,
Belgrad

Ivica LUČIĆ – University of Zagreb, Faculty of Croatian Studies, Zagreb

Eva TULIPAN – Military History Institute, Budapeszt

Carmen RIJNOVEANU – Institute for Political Studies of Defense and Military History, Bukareszt

Miloslav ČAPLOVIČ – Military History Institute, Bratislava

prof. dr hab. inż. Dariusz KOZERAWSKI – Uniwersytet Jagielloński, Kraków

prof. dr hab. Kazimierz ŁASTAWSKI – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

prof. dr hab. Jerzy MAROŃ – Uniwersytet Wrocławski

prof. dr hab. Grzegorz OSTASZ – Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza

prof. dr hab. Arkadiusz ŻUKOWSKI – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

dr hab. Ryszard NIEDŹWIECKI, prof. UJK – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Recenzenci „Res Politicae”

prof. dr hab. Andrzej ANTOSZEWSKI – Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego

dr hab. Oleg BATIUK – Lesya Ukrainka Volyn National University

dr hab. Andrzej BONUSIAK – Uniwersytet Rzeszowski

dr hab. Andrzej DUBICKI – Uniwersytet Łódzki

dr hab. Danuta GIBAS KRZAK – Uniwersytet Opolski

prof. dr hab. Jerzy GRZYBOWSKI – Uniwersytet Warszawski

prof. dr hab. Stanisław JACZYŃSKI – Uniwersytet w Siedlcach

prof. dr hab. Jerzy JUCHNOWSKI – Akademia Nauk Stosowanych im. Jana Amosa Komeńskiego
w Lesznie

prof. dr hab. Zbigniew KARPUS – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

dr hab. Ihor KRYWOSZEJA – Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Pawła Tytyny w Humanii

dr hab. Agnieszka LEGUCKA – Akademia Finansów i Biznesu Vistula

prof. dr hab. Andrzej MISIUK – Uniwersytet Warszawski

dr hab. Jarosław PIĄTEK – Uniwersytet Szczeciński

dr hab. Andrzej SEPKOWSKI – Uniwersytet Łódzki

dr hab. Zbigniew SIEMIĄTKOWSKI – Uniwersytet Warszawski

dr hab. Sławomir ZALEWSKI – Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku

prof. dr hab. Andrzej ZAPĄŁOWSKI – Uniwersytet Rzeszowski

UNIwersytet JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

RES POLITICAE

TOM XVIII

Częstochowa 2026

Redakcja „Res Politicae”

Redaktor naczelna: dr hab. Anna ZASUŃ, prof. UJD – Uniwersytet Jana Długosza
w Częstochowie, Katedra Nauk o Bezpieczeństwie

Sekretarz (redakcja i edycja): dr Dariusz GREGORCZYK – Uniwersytet Jana Długosza
w Częstochowie, Katedra Nauk o Bezpieczeństwie

Sekretarz (obieg i indeksowanie): dr Tomasz GRABOWSKI – Uniwersytet Jana Długosza
w Częstochowie, Katedra Nauk o Bezpieczeństwie

Redaktorzy tematyczni

dr Jerzy ZDAŃSKI, prof. UJD

dr Grzegorz KLEIN

dr Małgorzata KUŚ

dr inż. Ewa MAKOSZ

dr Grzegorz PIĄTKIEWICZ

dr Malwina SIEWIER

dr Małgorzata SOJA

Redaktor językowy (Instytut Filologii Polskiej)

Redaktor językowy (Instytut Filologii Obcych)

Redaktor Naczelna Wydawnictwa
Paulina PIASECKA-FLORCZYK

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Korekta
Andrzej MISZCZAK (język polski)

Projekt okładki
Anna ZASUŃ

PISMO RECENZOWANE

Pierwotną wersją periodyku jest publikacja papierowa

Copyright © 2026 Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie oraz autorzy, pewne prawa zastrzeżone. Licencja Creative Commons – Uznanie autorstwa
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>)

ISSN 2657-3342
e-ISSN 2657-862X

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36A
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

Spis treści

Grzegorz PIĄTKIEWICZ

Polska droga do przywództwa militarnego w Unii Europejskiej – potencjał i wyzwania	7
Poland's Path to Military Leadership in the European Union – Potential and Challenges (Summary)	23

Mieczysław SPRENGEL

Zadania i ewolucja NATO w latach 2007–2020	25
NATO's tasks and evolution in 2007–2020 (Summary)	35

Krystian ZASADA

Misje pokojowe w Bośni i Hercegowinie oraz ich wpływ na procesy państwowotwórcze po konflikcie jugosłowiańskim	37
Peacekeeping Missions in Bosnia and Herzegovina and Their Impact on State-Building Processes after the Yugoslav Conflict (Summary)	57

Aleksander CZICHOS

Gry decyzyjne jako narzędzia wspomagania myślenia strategicznego i bezpieczeństwa	59
Decision-making games as tools for supporting strategic thinking and security (Summary)	93

Jakub MAŁOLEPSZY, Małgorzata MACIOŃCZYK

Infrastruktura krytyczna w Polsce oraz zagrożenia z nią związane – wybrane przykłady	95
Critical infrastructure in Poland and the threats of it – selected examples (Summary)	111

Wiesław SZPAK

Prezydentura Ronalda Reagana (1981–1984). Polityka gospodarcza	113
Presidency of Ronald Reagan (1981–1984). Economic policy (Summary)	126

Andrzej BONUSIAK

„Kurier Wileński” o drodze Europy Środkowo-Wschodniej do bezpieczeństwa 1989–1999	127
“Kurier Wileński” (“Vilnius Courier”) on Central and Eastern Europe's path to security 1989–1999 (Summary)	142

Kacper JAGIELSKI

Bezałogowe systemy latające: ewolucja od starożytności do współczesności	143
Unmanned Aerial Systems: Evolution from Antiquity to Modern Times (Summary)	161

Adam SZYMALA	
Ukraińskie aspiracje do NATO	163
Ukrainian aspirations to join NATO (Summary)	190
Marek LESZCZYŃSKI	
Ekonomia zrównoważonego rozwoju	191
Sustainable Development Economics (Summary)	206
Alfred SKORUPKA	
Polityka i problemy cywilizacyjne w Indiach	207
Politics and civilization problems in India (Summary)	219
Agata TASAK	
Ewolucja postaw społeczeństwa polskiego wobec Unii Europejskiej w XXI wieku w świetle badań opinii publicznej	221
Evolution of attitudes of Polish society towards the European Union in the 21st century in the light of public opinion polls (Summary)	235
Przemysław MERKLINGER	
Społeczno-przestrzenne uwarunkowania bezpieczeństwa osób starszych w kontekście starzejącego się społeczeństwa	237
Socio-spatial determinants of the safety of older people in the context of an aging society (Summary)	249
Tomasz BUTKIEWICZ	
Die deutsche Rasse als Grundlage der Identität und der biologischen Reinheit des Dritten Reiches – ausgewählte Aspekte	251
Rasa niemiecka jako podstawa tożsamości i czystości biologicznej III Rzeszy – wybrane aspekty (Streszczenie)	270
The German race as the basis of the identity and biological purity of the Third Reich – selected aspects (Summary)	270
VARIA	
Tomasz BUTKIEWICZ	
[rec.] Carlo Antonio Masala, <i>Wenn Russland gewinnt. Ein Szenario</i> , wyd. C.H. Beck, München 2025, ss. 119	275